

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za diake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četirisoopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. O pravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nevednost avstrijsko-nemških ministrskih kandidatov o nas.

Večkrat smo Slovanje uže tožili, kako grozno nevedni se kažejo nemški novinarji, celo naši sodržavljanji, kadar o nas in naših razmerah pišejo. „Ars non habet osorem nisi ignorantem“ velja mnogo tudi o njih, da si je res prva pri njih — tega smo se uže prepričali — hudobnost in principijalna sovražnost do Slovanstva, a potlej prihaja, kakor rečeno, tudi čudovita nevednost njihova zlasti nevednost o naših statističnih in etnografičnih razmerah celó v tej istej naši državi, v kateri mi ž njimi skupaj živimo in politikujemo.

Pa ne le nemški ustavoverni novinarji, temuč tudi vodje nemške ustavoverne stranke, celó oni prvi vodje, ki baje kandidirajo za ministrske stole, kažejo strašno nevednost, kadar izpregovoré kaj o Slovanih. Tako sta se dva taka v adresnej debati zadnje dni izpregovorila o nas Slovencih, blamirala, da se jim pri nas lahko vsak dijak iz tretje šole, ali celó vsak bolj vedroglav črevljarski fant v Ljubljani smeje, namreč dr. Rechbauer, bivši predsednik državnega zbora in Plener, od svojega očeta prav za finančnega ministra izrejen mlad bogatin, kateri pa bolje pozna razmere v Ameriki in Belgiji nego na Kranjskem in Primorskem, a bi ipak rad naš minister bil!

Tako je rekel graški poslanec dr. Rechbauer v svojem govoru v budgetnej debati 10. aprila mej družim sledeče, da bi dokazal, da se nam Slovencem gledé jezika nobena krivica ne godi: „Jaz sem bil pred desetimi leti in nekaj meseci na Kranjskem; pred desetimi leti je malokdo slovanski govo-

ril, a denes se sliši tam skoro samo slovanski govoriti. (Ich war vor zehn Jahren und vor wenigen Monaten in Krain; während vor zehn Jahren Wenige Slavisch sprachen, hört man dort heute fast nur Slovenisch sprechen!)“

In s tako po vsem neosnovano — naravnost rečeno — neumnostjo hoče Rechbauer dokazati, da se pri nas ne germanizira, temuč da je celó „nemštvo v nevarnosti!“ S takimi s trte zvitiimi argumenti si upa človek Rechbauerjevega imena javno v parlamentu imponirati hoteti! Na tako bedarijo, kakor je Rechbauerjeva lehkomišelnost trditev, je uljuden odgovor nemogoč. Tja v en dan o kakovej reči blebetati, ne preiskavajoč, da li je količkaj istine v njej ali nič, tega niti babe pri nas ne marajo! Pred desetimi leti da je na Kranjskem malokdo slovanski govoril?! Ravno tako je 95 procentov Kranjcev pred desetimi leti slovanski govorilo kakor letos! Ni jedna kočevska duša se nij od leta 1870 do 1880 poslovenila, marsikateri slovanski dečak se je pa nemški izšolal. Pa čemu proti takim izjavam resne polemike! Včasih so imeli Rechbauerja kot ministra notranjih stvari na polici pripravljenega. Lep minister bode to, tako podučen o avstrijskem narodoslovju, kakor se tu kaže!

Isto tako dobro podučen in podkovan o naših razmerah se je izkazal drug nemški vodja v budgetnej debati, Plener, oni isti, ki si je zdaj za drag denar na Dunaji ustanovil nov velik časnik „Wien. Allg. Ztg.“, da ga slavi in povzdiguje kot jedino zmožnega kandidata za finančno ministerstvo v Avstriji. On je resno vladi očital, da je ona vrgla na Kranjskem ustavoverne kandidate za državni zbor

(Dežman, Vestenek, Kromer). In vendar je resnica samo to, da so vladni ljudje od okrajnih glavarjev do zadnjega kancelista vsi glasovali za te ustavoverne kandidate. Plener pa je nekaj v „N. Fr. Pr.“ in nje tendenčno-lajnjivih dopisih iz Ljubljane protivnega čital in precej slepo vse verjame ter v parlamentu neženirano kot resnico prodaje, čeravno bi se bil mogel uže stokrat prepričati, kako s previdnostjo se imajo provincijalna poročila dunajskih listov prejemati.

Gospodje Rechbauerji in Plenerji so morda veliki juristi, znajo morda učeno razpravljati o angleškeji ustavi, prepotovali so gotovo Švajco, Italijo in še druge dežele, — ali Avstrije, svoje domovine ne poznajo drugače, nego po neizmerno lehkomišelnih in jednostranskih dunajskih novinah in morda po površnem obiskani par glavnih mest. Rechbauer je najbrž pred desetimi leti šel enkrat po našem ljubljanskem Latermanovem drevo-redu do Tivolija, srečal slučajno samo nekaj parov nemško govorečih in njegov študij o kranjskeji deželi je bil končan in rezultate njegove si upa v državnem zboru na prodaj prinašati!

Potlej pa ta gospoda še radi govoré in se bahajo s svojo „deutsche Gründlichkeit“ in se nam silijo za izgled!

Iz državnega zbora.

V krogih državnozbornih poslancev se je baje sklepalo, da bosta soboto, t. j. peti dan proračunske debate, poprijela besedo finančni minister baron Kriegsau in ministerski predsednik grof Taaffe, da pa se bode končala glavna debata. A nij prišlo tako. Govorili so soboto dr. Evsebij Czerkavski in grof Hen-

Listek.

Oženil se je iz — osvété!

II.

(Dalje.)

Ko je bil obred dovršen, vstane ženih, ponudi rôko svojej soprogi in ironično se smijóč jo privikrat pogleda natančnejše. Svetli rudečkasti kodri — zaradi katerih so nazivali siroto rudečelasko in zaradi česar so jo zasmehovali — padali so v polnih, dražestnih kitah po okroglih ramenih, a zgoraj so bili pripeti z brilantno búciko, darom ženihovim. Nepravilno ali vrlo nežno lice je bilo blede, toda mirno, celó nekako brezskrbno. Ivan je tekar sedaj opazil svoje izvoljenke vitko rast, katero je kakor jutrnja megla zaodevala bela tančica. Lepe prsi so se jej vzdigovale valovito. Zadovoljno déje sam v sebi Ivan: „Videla se mi

je prej odurno, toda sedaj —“ dalje se niti nij upal pomisliti. Ponosno gré iz cerkve, za novoporočencema idó priče; gostov nij bilo povabljenih, kajti ona je želela, da se stvar izvrši na tihem in on jej je rad ustregel. Prišedša na dvorišče se nevesta vsa pretrese.

„Kaj ti je, soproga?“ vpraša je Ivan. Ona se ga še bolj oklene in pokaže s prstom zelenje, katero je bilo razpostavljeno ob poti, po katereji sta šla novoporočenca iz cerkve. Ženih pogleda tija in opazi dve ženski, ki sta se skrivali ob zidu — jedna njiju se je naslanjala na svojo tovarišico, kakor da bi jej ne bilo dobro. Grof se porogljivo nasmeji, nagne glavo k svojej soprogi in jej pravi:

„Se li bojite?“

„Ne bojim se,“ odvrne ona, „ali, ko sem ono osobo pogledala, se mi je zdelo, da se je grozeča ozrla náme, in izpod ovója so se jej zablésnile oči nekako hudobno.“

„Ali jo poznate?“

„Nigdar je še nijsem videla!“

Idočima dalje zakliče ona ženska, obrnivša se:

„Čestitam, gospod grof!“

Ivan je dobro čul znani glas, a se nij ozrl. Toda ženski sta krenili po dvorišči na vrt in tam izginili v hladnih hodiščih. Novoporočenca sta se posedla v dvorani z malim brojem gostov okolo bogato obložene mize. Pojedina je bila skoraj okončana. Ivan vstane in ponudivši rôko soprogi jo odvéde po hodniku v nje sôbe.

„Imel bi z vami nekaj govoriti“, opomni grof, ko sta bila sama.

„Izvolite, jaz slušam“, deje ona in sede v naslonjačo.

„To so vaše sôbe, grofica, a tudi pôsli so vam vsi na službo.“

„Hvalo vam, grof!“

„Mislim, da vam so gospá mati povedali

*) Glej št. 79 „Slov. Naroda“.

vsake velikosti na **drobno** in **debelo**.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Dopisi.

? **Iz Ljubljane** 9. aprila. [Izv. dop.] (Po volitvah II.) Drugačne razmere so v drugem razredu. Neodvisno meščanstvo je v tem razredu sicer z nami tako, kakor je meščanstvo v tretjem razredu; vendar v drugem razredu se meščanje majorizirajo in se udušuje njih volja, mej tem ko meščanje in obrtniki, volilci tretjega razreda, svobodno morejo izraziti svojo voljo. Šeststo in devet in sedemdeset volilcev je v drugem razredu; izmed teh je meščanov volilcev 260, ti volijo svobodno, ostalih 419 volili so doslej zmirom na višjo kancelijsko komando. Po občinskem redu volijo v tem razredu uradniki in penzionisti, penzionirani častniki, samostalni duhovniki, doktorji in učitelji (profesorji) — in teh vseh je 419. Pri volitvi dné 6. t. m. je narodna slovenska stranka dobila 242 glasov, nam nasprotna pa 289. Te številke so znamenite, posebno, če se ve, kakšni možje so držali z našo slovensko stranko, kakšni z nasprotno. Mi smo dobili glasove meščanov, tedaj glasove onega dela ljubljanskega prebivalstva, ki plačuje skoraj največ davka, neodvisno meščanstvo je nam dalo primerno glasove. Poleg njih je za naše narodne kandidate glasovala 'mala četa domačih uradnikov ki niso pozabili, da so svojega rodú sinovje in da mej svojim narodom služijo, so glasovali po svojem srci in prepričanju. Mi bi bili tudi sijajno zmagali, ako bi meščanje in aktivni uradniki drugega razreda glasovali záse, ne skupaj s penzionisti.

O penzionistih je bilo uže nekoliko rečeno v tem listu, pa naj še jedno dodamo. Aktivni uradnik pri sodniji, pri administraciji, ta je vendar v zvezi z ljudstvom, ta torej vendar ima nekakov interes na občini in na volitvah. Penzionist pa n'ima nobenega! On, bivši kak „oberlejttenant“, ali kar je, je prišel v Ljubljano ostane svojega življenja preživet samó ker je slišal, da je to mesto doli uže blizu „juza“ in da se po ceni pečenka jé in en zdrav „čviček“ pije. Ali stanujejo tukaj Slovenci, Nemci, Kirgizi ali Tataři, to je bilo tem možém ob prihodu deveta briga in tudi vedeli večjidel niso, kajti v njihovih časih se je narodoslovja še manj učilo kot zdaj. Zdaj se pa tu pri nas, namestu da bi mirno prebili svoj dolgčas in nas domačine, ki plačujemo deželne in ob-

sedel na stoli v kotu in je nekaj čital. Opaživši svojo soprogo vstane, jej gré naproti in, poljubivši jej roko, odvede jo k mizi.

„Ali naj pokličem hišine, da naltje?“ vpraša grof, ne vedóč, kakó bi pričel govorico.

„Nij treba,“ odvrne Anka in jame sama priréjati zajutrek.

Mlada gospa je bila oblečena v preprosto jutranjo obleko in izpod bele kapice so se jej vsipali obili kodri. Grof je gledal na vsak nje pregib, a kadar je ona, kakor vprašajoča ga, uprla svoje lepe oči vánj, povéšil je svoj pogled, jednak zasačenemu detetu.

„Anka!“ izpregovori zopet on, „danes so me prosili moji najemniki in kmetje, da se mogó klanjati svojej novej gospé.“

„In kaj ste jim rekli?“ vpraša ga ona.

„Rekel sem jim, gospa, da jih sprejmete drage volje,“ povzame on nekoliko živahnejše, a zopet umirivši se, pridene: „ako ti je namreč prav —“

„Prav mi je, prav, kajti sama bi se rada seznanila s temi ljudmi.“

(Dalje prih.)

činske priklade, pri miru pustili voliti kakor mi hočemo, dajo naščuvati, da kakor skupna kohorta „in corpore“ volijo proti nam, oni, ki ne plačujejo nobenih davkovskih priklad, oni, ki n'ima nobene zveze z ljudstvom, oni, katerim je prav za prav za našo občino in našo deželo toliko mar kot za lanski sneg. Je li to prav?

Iz Ptuja 9. aprila. [Izv. dopis.] (Ne rednosti). Neprijetno je, ako se mora skoro o samih mračnih prigodkih poročati našim javnim glasilom, katerim mnogo ovir in neprilik dela državni pravnik tudi za sedanjega ministerstva, a nemški beški listovi razsajajo brez skrbi in pogibeli kakor besovje. Dne 1. aprila t. l. poslal je neki učitelj narodnjak posla s pobotnico h glavnemu dačnemu uredu v Ptui, da mu vzdigne mesečnino, ter priložil polo „plačni nalog“, vsled katerega treba je platiti desetka 35 gld. v 12ih mesečnih obrokih, kar je naročito napisano, in g. Höchsmann podpisan. Kaj je storilo daštvo? splatilo si je ves desetek, a dotičnemu učitelju poslalo 5 gld. Ta gospod učitelj ima ženko, dvoje otrok, stanovništva ga potegne za 7 gld. na mesec, in razumeva se, ka mu je hraniti in oblačiti sebe in svojo rodovino. To zagonetko razozlati bi se morebiti jedino posrečilo kakemu c. kr. štibrošu ptujskemu. Kaj je vzrok tako nepravdnemu in plačnemu nalogu protislovečemu postopku od strani slavnega c. kr. glavnega dačnega urada? Zbog nučnosti pritožil se je dotičnik pri visokem c. kr. ministerstvu za bogočastje in nauk, da se mu brže bolje pomore iz toliko nepovoljnega stanja.

Za lansko letno učiteljsko skupščino odmerilo in platilo se je nekemu g. učitelju 4 gld. 54 kr., a drugemu v istej daljavi od Ptuja 1 gld. 50 kr. Razmerjalec teh zneskov je g. Ranner, okrajni šolski nadzornik, o katerem se v Ptuij pripoveda, ka je po krémah goslaril, in je nekemu učitelju poslal pismeni pozdrav: „die deutsche Sprache wird Ihnen nachdrücklich anempfohlen (namreč za haložko učilnico). Kaj pa bi Vi g. Ranner rekli k besedam državnega osnovnega zakona? „V deželah, kder več narodnih plemen stanuje, morajo se javne učilnice tako urediti, da se nijedno teh narodnih plemen ne sili k učenju drugega deželnega jezika, in da vsako potrebnih pomočkov ima v svojem jeziku se naobraževati.“ Cesarjev podpis je kinči. Ne priseza li učiteljstvo na točno vršitev državnih zakonov? Sicer priporočuje se Vam g. Ranner iskreno „olikani Slovenec“ oziroma na vedenje proti gg. učiteljem.

Lani o priliki nastavše živinske kuge v ptujskem okraju razposlalo je slavno c. kr. okrajno glavarstvo občinam napotke in naredbe samo v nemščini za slovenske okrajane, a popitano, kako je to, ka v toliko važnem predmetu objavlja dotične odločbe samo v tujščini, odgovoriti je račilo, ka se v kratkem isto zgodi tudi v slovensčini. Podpisan je na ta obetek c. kr. okrajni glavar Trautvetter, pa g. Jerman, a slovenske naredbe nij bilo od nikod.

Indi uže imajo, sicer drage in nepotrebne okrajne zastope urejene, a v ptujskem okraju še ne vemo, kda se ta nepotrebnik izvali. Na 9. dan oktobra 1879 bila je razpisana in zvršena volitev za skupino kmetskih občin, pozneje za mesta in trge, obrt in trgovino, a veliki posed še nij volil. V poslednjem seji okrajnega zastopa naznanil je vladni poverjenik, ka so vse te volitve neveljavne, ker najprej ima voliti skupina yelikega posestva... in ker je

skupina obrtna in trgovinska oziroma na dačo zgubila 3 zastopnike, katerim se razdelé po razmerji davkov na skupino kmetskih občin, potem mest in trgov. Je-li ta prikazen nij bila znana pred razpisom volitev? Na 22 dan meseca marca 1880 določila se je volitev krajnih zastopnikov za skupino velikega posestva, a neke dni pred rečenim obrokom prejeli smo dopise od veleslavnega c. kr. namestništva po slavnem c. kr. okrajnem glavarstvu, da se ima ta volitev do daljnje obznane opustiti. — Mnogo gnjilega...!

Domače stvari.

— (Celjani proti Slovincem.) Iz Celja se v vseh nemških novinah poroča, da je nemškutarski celjski občinski zbor sklenil resolucijo in peticijo zoper znani resoluciji dr. Vošnjakovi v budgetnem odseku državnega zbora o „poslovenjenji“ srednjih šol. Celjani pravijo, ali prav za prav dr. Neckermann v Celji pravi da bi bilo uvedenje slovenščine v srednje šole velik nazadek v uku in napad na životne interese ne le celjskega mesta in Nemcev, temuč tudi Slovincem. — Od kedaj ima peščica nemškutarskih Celjanov pravico ali kakov mandat v imenu Slovincem peticionirati? Kdo je g. Neckermannu in tovarišem prisodil sposobnost in opravičenost odločevati, kaj je štajerskim Slovincem ugodno? Da so v Celji vladajoči nemški agitatorji napredku Slovincem vselej sovražni bili, to je vsemu spodnjemu Štajerju davno znano.

— (Vlom tatov.) Iz Metlike se nam piše 10. aprila: Sinoči so se v našem mestu lopovi producirali na treh mestih, pri dveh trgovcih in enem obrtniku pobrali najdene gotovine do 70 gld. in nekaj robe. Ti tatski vitezi so po vseh znamenjih mojstrsko izvežbani in pogumni, ker na glavnem trgu komaj 20 korakov od žandarske kasarne navrtali so se svedrom in odprli vrata — pa komu? — menda iz zlobe — samemu vodji mestnih stražarjev. Župan in njega policaji si zdaj razbijajo glave in iščejo sled izurjenih uzelcev, ki so meščanom pakazali, kako se pod njih županom na glavnem trgu brez škode varno spi.

III. izkaz

za stradajoče Notranjce postonjskega okraja:

Prenos II. izkaza	120 gld. 20 kr.
G. Kaliger Ferdo, učitelj v Toplicah	2 " — "
A. F. v Ljubljani	1 " — "
Slavna čitalnica v Kamniku čisti dohodek dramatične predstave dné 7. marca t. l.	30 " 8 "
G. Eržén V., stud. jur. v Ljubljani	— " 40 "
G. Orehek V. v Čemšen ku	1 " — "
Skupaj	154 gld. 68 kr.

Tóžnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalost, da se je Bogu Vsemogočnemu izvolilo, mojo preljubljeno soprogo

Nežo Rus, roj. Turšič,

po kratkej, hudej bolezni denes zjutraj ob 9. uri, prevideno s svetimi zakramenti za umirajoče, v 36. letu poklicati v boljše življenje.

Pogreb bode v sredo dné 14. aprila t. l. ob 8. uri dopoldne.

Svete maše za ranjko se bodo brale v raznih cerkvah.

Drago pokojnico priporočamo v pobožen spomin.

V Brežah pri Ribnici, 12. aprila 1880.

Ivan Rus,

soprog,
v imenu vse žalujoče rodbine.

(152)

rik Clam od avtonomistiške in Rechbauer ter Wolfrum od centralistiške strani, a z ministerskih stolov se je oglasil o začetku seje samo naučni minister baron Conrad, da je osebno svojo čast branil zoper napade centralistiških govorov; dejal je, da brani se mora tem bolj, ker ne ve, koliko časa da bode še sedel na tem mestu, na katero ga je pozvalo zaupanje njegovega veličanstva.

V soboto je govoril Rechbauer. Z ministerstvom on nij zadovoljen in očital mu je neiskreno postopanje. Po njegovem okusu tudi nij beseda „sprava“, ker itak Nemci ne gojé političnega sovraštva do Slovanov, posebno do Čehov. Sporazumeli bi se uže Nemci s Slovani, ali, oni ne poznajo njih želja. Kaj pa zahtevajo Nemci. Rechbauer je na to vprašanje tako-le odgovoril: „Mi zahtevamo, da se pospešuje olika in napredek in da se nam ohrani ono položeno, katero nam gre po naši kulturi, inteligenci in posestvu in ki je potrebno za obstanek Avstriji, katero so ustvarili Nemci. § 19, katerega smo mi ustvarili, smo toliko izveči, kolikor nam je bilo mōč.“ Kot dokaz, da se Slovanom v Avstriji nobena krivica ne godi, omenja R. potem ono o Slovencih, kar smo mi denes v članku spredaj naveli. Nadalje je g. Rechbauer besedoval zoper avtonomijo in decentralizacijo tako, kakor sploh vsi centralisti, ki vidijo državno bláginjo utelovljeno v državnem zboru, ki naj bi opravljal tudi deželne zadeve. Očital je zdanjemu ministerstvu, da stavlja v nevarnost notranji ter vnanji mir. Zakaj? Zato, ker se — v Avstriji nemštvo zatira, in to mora pri avstrijskem najnovejšem zavezniku prozvati nezaupanje! —

Poljak Evzebij Czerkavski je kritiziral slabo gospodarstvo ustavovernega ministerstva Auersperg in odbijal je očitovanja „ustavovercev“, ki slikajo avtonomistiško stranko kot tako, ki ne skrbi za državni prospeh. O narodnostnem vprašanji je dejal, da je enkrat uže nasprotna stranka izjavila, da narodnostno vprašanje je vprašanje moči. Pod izgovorom državne ideje se ne sme noben narod zatirati. Vsak narod ima pravico, da izraža v parlamentu svoja narodna zahtevanja in da se mu omogoči, da se politički razvija svobodno. Avtonomistiška stranka doslej še nij imela prilike, da bi razvila v parlamentu svoje načrte in namére. Sicer pa tega tudi ne treba. Kajti z željami vsake posamične dežele se mora ravnati po njihovih potrebah in napaka bila bi, ko bi se hotelo delati vse po jednom kopitu.

Porazumljenje je pa možno samo mej prijatelji, nikdar mej strankami, ki si sovražno nasproti stojé.

V svojem govoru je dejal Čeh g. Adamek, da so „ustavoverci“ l. 1873 dali državnim posojilnicam za zboljšanje obrtskih podjetij namesto 20 milijonov, 80 milijonov gold. Kako se je s temi novci tačas ravnalo, ne ve se še dandenes, kajti računa nij nobenega. Ustavoverci so tačas to ogromno svoto kar s polnimi rokami sipali mej svoje pristaše. V tej stvari je hotel „ustavoverno“ stranko v soboto očistiti centralistiški poslanec g. Wolfrum, ali nij mu šlo, in desnica mu je takoj ugovarjala. Wolfrum je nadalje dokazoval, da se z decentralizacijo v upravi ne more nič ščediti, da pa se morajo davki zveksati.

Največje zanimanje je vzbudil govor Clam Martiničev. Omenjal je, da se „ustavoverna“ stranka dela tako, kakor da bi samo ona znala dobro gospodariti; „ustavoverna“ stranka posebno rada kaže na svoje usluge, potem mora pa tudi posledice prevzeti. Ona je imela odločevalno večino in složna je bila z ministerstvom.

Tedaj pa „ustavoverna“ stranka ali nij mogla odpraviti zla, potem je bilo ministerstvo samo na videz ustavoverno, ali pa je mogla a ne storila, potem je pa sama odgovorna. V državnem gospodarstvu se mora napraviti ravnotežje; ščediti se mora, a to se stori najlaglje z decentralizacijo in deželno avtonomijo. „Ustavoverci“ pravijo, da decentralizacija in deželna avtonomija škodujeta državi, in da se ne strinjati z zdanjim državnim življenjem in z ustavo. Nasprotno dokazuje Angleška; nij je dežele, kjer bi bilo modérno življenje trdnjše, kakor tam, in vendar cvete baš na Angleškem popolna avtonomija. Ustavi trdna podloga je avtonomija, nikakor pa ne centralizem, uradniška moč in centralistiško birokratstvo.

Preidōč k narodnostnem vprašanji je dejal grof Clam, da se je na tem polji podala roka ustavovercem, a odbili so jo. In vendar se mora baš tukaj skleniti mir, a najboljši pot do tega je avtonomija dežel. Državna misel avstrijska ne leži na centralizmu, ona je izšla iz avtonomije in federacije. —

Denes v ponedeljek se nadaljuje glavna debata o proračunu.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 12. aprila. Denes sta v budgetnej debati v državnem zboru ministra

Kriegsau in grof Taaffe izvrstno govorila in nemške ustavoverne levičarje dobro pobijala.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. aprila.

Češki „Pokrok“ je zvedel, da bodo deželni zbori sklicani na drugo polovico maja in jih bode vlada pozvala, naj razen deželnega budgeta za 1880 tudi onega za leto 1881 potrdijo, ker ne bodo letos več zborovali.

V svojem govoru je ustavovorni poslanec Plener razvil finančen program, ki bi ga menda on izvrševal, ko bi minister postal, kar namerava. Ali celō ustavovorni časniki niso s tem programom zadovoljni. „Deutsche Ztg.“ pravi, da je „konservativno-birokratičen“ in da ne računa z interesi ljudstva in z nadlogami delavnega prebivalstva. „N. Fr. Pr.“ pravi, da Plener nij v imenu ustavovorne stranke govoril. „Wien. Tagbl.“ pravi, da Plener obeta državi vse, ljudstvu pa nič.

Vnanje države.

Ruski državni kancelar knez Gorčakov je zbolel in sicer nevarno. V nedeljo ga je car obiskal in ukazal, da so po Gorčakovljeve sinove brzojavili, naj pridejo v Peterburg.

Črnogoreci bodo zasedli zdaj novo pridobljeno ozemlje. Skaderskemu guvernerju Izzet paši je ukazala turška vlada, da otidejo turški vojaki iz onih mest, ki spadajo zdaj Črnej gori.

Papež je imenoval dozdanjega nuncija bruseljskega Serafino Vanutellija za nuncija na Dunaji, a njega brata Vincencija Vanutellija za nuncija v Carigradu.

Angleški liberalci so zmagali nadalje v North Durhamu, Isle of-Wightu, Tironu in Roxburghshiru, potem v Cardiganshiru, Cornwallu, Westgloucestershiru, Monaghanu, tako da imajo zdaj 346 sedežev v parlamentu, konservativci 227 in Irci, ki bodo hodili z liberalci, 52 sedežev.

V nemškem „rajstagu“ sta se zadnji četrtek Lasker in Richter protivila zoper to, da bi se pričelo uže posvetovanje o vojaškem zakonu, kakor je hotel predsednik, in sicer zato, ker je Bismark dal svojo ostavko. Predsednik je odgovoril, da se mu oficijalno to nij naznanilo, da pa se po časopisih ne more ravnati. Na to je dejal poslanec Richter: „V parlamentarno vladanih deželah, — ali smo mej temi, tega ne vem — nij navada, da bi se vložnje prošnje za ostavko naznanjalo oficijalno. A zbog verjetnih glasov o ministerskih ostavkah odločuje navadno parlament važna posvetovanja, — meni se pa dozdeva, da zdanji slučaj tega ne zahteva. Gospod državni kancelar ima navado, da vsako vspomlad vloži prošnjo za svojo ostavko. Ta prošnja pa nij resna in nje rešitev se pričakuje nekako veselo in kaj da pride poleg nje še na dan.“

in vam dovolj razložili mojo razmero — kakor tudi najino.“

„Res, grof, vse mi je znano“, rēče ona mirno.

Grof je bil v zadregi in nij znal kaj odgovoriti.

„Nadejem se, grofica, da vam se bode pri meni boljše godilo, nego —“

Gospodičina Anka Roverska, zdaj soproga Ivanu, zarudi v lice. Z bistrimi očmi pogleda grofa, a brzo se umiri in lahko nasmihajoča se pravi:

„Oprostite, grof, jaz se niti ne spominjam, da bi se mi kedaj bilo godilo slabo, a da se mi tudi je, verujte, da bi se nigdar ne bila možila zato, da živim ugodnejše.“

„Ne zamerite, nijsem tako mislil, izrazil se nijsem dobro“, izgovarja se grof. „Toda, pustiva to, in vi mi obljubite, da ne bode te še na to mislili.“

„Obljubujem.“

„Zdaj bi vas jaz še nečesa prosil.“

„Izvolite.“

„Danes je bila naji poroka, kaj ne?“

„Res, gospod grof!“

„Dakle sva zdaj soproga?“

„Gospod grof?“

„Vem, da se moj uvod ne strinja s tem, kar so vam rekli vaša gospá mati.“

„Res ne.“

„Naveličul sem se takšnega nazívanja, zatorej bi vas prosil, da se konči pred ljudmi kakor soproga tikava, — ako vas je volja?“

Grofico oblije rudečica.

„Ali vam je drago?“ vpraša grof s prosečim pogledom.

Ona prikima.

„Bodiva dakle prijatelja, Anka,“ okonča grof, in, poljubivši rōko svoje soprogi, kloni se in otide.

Anka ga je z očmi izpremila do vrat in, ostavša sama, šepnila:

„Res, prijatelja!“ —

III.

Drugo jutro pride hišina v sōbo k gospé, ki je bila uže vstala in se oblekla sama.

„Gospod grof prosi, da bi z njim zajutrkovali, milostiva gospa!“

„Dobro, rēci, da pridem takoj.“

Hišina je htela zopet oditi, a grofica jo vpraša:

„Čuj, kakó ti je imé?“

„Katarina, milostiva gospa.“

„Ali si uže dolgo v službi?“

„Prav od svojih otroških let.“

„Kako je to mogoče?“

„Moj oče je bil vrtnik v gradu, ko so še pokojni gospod grof živeli.“

„Imaš li še mater?“

„Némam,“ vzdihne deklē težko, „umrli so mi!“

„Sirota!“ šepne grofica in odpusti Katarino. Potem gré od okna, kjer je bila naslonjena, naslajajoča se s krepkim jutrnjim vzduhom, ter se odpravi v dvorano. Ivan je

Listnica opravištv. Č. g. naročnikom, ki želijo dobiti zaostale številke „Slov. Naroda“, javljamo, da onih številke nimamo več, ker so nam že pošle.

Loterijske srečke.

Na Dunaji 10. aprila: 66, 81, 25, 9, 76.
V Gradci 10. aprila: 42, 35, 20, 86, 80.

Dunajska borza 12. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo)

Enotni drž. dolg v bankovcih	73	gld	60
Enotni drž. dolg v srebru	3		85
Zlata renta	89		50
1860 drž. posojilo	130		25
Akcije narodne banke	840		—
Kreditne akcije	287		—
London	118		75
Srebro	—		—
Napol.	9		45 1/2
C. kr. cekini	5		58
Državne marke	58		45

Nij sleparstvo!

Iz c. k. zastavnice dunajske
rešene

žepne ure

izjemno v ceno, namreč
70 odstotkov pod kupno ceno.

Razne komisijske zaloge ur, od največjih švajcarskih tovarov, se je v c. k. zastavnici zastavilo, a ne rešilo, tedaj so zapadle po javni dražbi prišle po neverjetno nizki ceni nam v last.

Mi moremo tedaj ure od zlata, srebra in niklja, najboljše švajcarski izdelki, vse s 5letnim poročtvom, samo da dobimo svoj denar, prodajati jih 70 odstotkov pod fabriško ceno, ure so skoraj zastonj.

Vsak človek, naj si je bogat ali ubog, potrebuje vendar uro, ki je čisto najzvestejša prijateljica in spremljevalka skozi celo življenje; tako priliko, prijetno in nigrdar včasih solidno, fino, garantirano in na minuto regulirano uro, ker je naše fabriške osebe vse ure že jesenkrat regulirale. Vsaka ura ima švajcarsko fabriško znamenje.

Poročstvo je tako zagotovljeno, da se s tem javno zavežemo, vsakemu naročniku takoj brez ugovora nove poravniti.

Kdor hoče izvrstno, neverjetno ceno, na 5 let zagotovljeno, dobro idečo uro skoraj zastonj imeti, naj si jo takoj naroči, ker more vsakdo umeti, da ure nečuvno hitro kupujejo.

Zapisnik žepnih ur.

1 ura na valjar od teškega srebrnega niklja, fino na trenotek regulirana, gravirana in gvilosirana, s 8 rubinov, s ploščatim steklom, emailirano urno ploščo in posebnim krovom zoper prah, in fina zlata facon-urna veržico, ki je stala preje gld. 12, valja zdaj samo gld. 6.50. — Ista fino pozlačena, krasna, nadomestuje vsako zlato uro, samo gld. 6.50.

1 žepna ura na sidro, od teškega srebrnega niklja, fino na trenotek regulirana, gravirana, gvilosirana, s 15 rubinov, s ploščatim steklom, emailirano urno ploščo in kazalom za sekunde, s fino urno facon-veržico od talni-zlata, preje gld. 20, zdaj samo gld. 7. — Jedna najboljše ur. — Ista teško vognji pozlačena, krasna izpeljava, pocelcem nadomestuje vsako zlato uro, samo gld. 8.50.

1 remontoir ura, iz najfinejšega double-zlata, brez ključka za navijati na kozici, pod poročtvom ohrani si zmirno zlato barvo, izvrstno na minuto regulirana, s dvojnim krovom, dekorovana email urno ploščo in priviligirano delo, obdarovana izvrstna ura z veržico od talni-zlata, preje gld. 24, zdaj samo gld. 8.50. — Teh ur je malo.

1 srebrna remontoir ura, od pravega 13 lotnega srebra, potrjena od c. kr. kovnega urada, navija se na kozici brez ključka, z nasprotnim zopornim in kazalno pripravo, fino s privilegijem, na minuto repasirana, s ploščatim steklom, email urno ploščo in kazalom za sekunde, v notranjem s kristalnim krovom in koleci od niklja, za vsačega transparentna, najboljše, najcenejša in najelegantnejša ura sveta, preje gld. 30, zdaj samo gld. 14.

1 srebrna ura na sidro, od pravega 13 lotnega teškega srebra, potrjenega od c. kr. kovnega urada, s 15 rubinov, na sekundo repasirana, s ploščatim steklom, email urno ploščo in kazalom za sekunde, pozlačena elektro-galvaniškim potom, tako, da bi je ne mogel noben zlatar sveta od prave zlate in za drag denar kupljeno razločiti; preje nepozlačena gld. 24, zdaj pozlačena samo gld. 12.50.

1 srebrna ura na valjar, od pravega 13 lotnega srebra, potrjenega od c. kr. kovnega urada, s 8 rubinov, na minuto repasirana, pozlačena elektro-galvaniškim potom, tako, da se je od prave zlate ne more razločiti; preje gld. 15, zdaj samo gld. 6.50.

1 ura za gospo, od pravega 14 karat. zlata, potrjenega od c. kr. kovnega urada, vrlo fina, elegantna ura z najfinejšo benetčansko facon-veržico za okolo vratu v finem baržunastem etuiji; preje gold. 30, zdaj samo gld. 19.50. Tagca še ni bilo.

1 fina zlata remontoir ura, 13 karat., po gld. 40, 50, najfinejšo savonette-ure, preje po gld. 100.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf

von A. Fraiss,

Rothenthurmstrasse 9, parterre,
gegenüber dem erzbischöflichen Palais,
WIEN. (597—9)

Javna zahvala.

Visoko čestiti župnik v Črnem vrhu, gospod Anton Domicelj je blagodušno, v prelep kinč šolske izbe, veliko krasno podobo Kristusa, od oljnatega barvotiska, v jako lepem zlatem okvirji, Črnovrške ljudske ljudske šoli daroval. — Za blagi dar, visoko

čestitemu gospodu daritelju očitno in iskreno zahvaliti se, prišteva si tukajšnji krajni šolski svet v prijetno dolžnost.

Anton Plešner m. p.,
predsednik.

Št. 1682.

(141—3)

Sekundarska služba

v deželnej bolnici v Ljubljani z letno plačo 400 gld. in s posebno začasno nagrado 200 gld. za opravljanje sekundarske službe v 2 podružnicah, potem s prostim stanovanjem svečavo in kurjavo, je izpraznena, ter se bode na dobo 2 let oddala, ki se utegne po dveletnem dobrem službovanji potem še za dve leti podaljšati. — Prošnje za to službo naj se vložijo

do 20. aprila l. 1880

pri vodstvu deželnih dobredelnih naprav v Ljubljani. Prosilci imajo dokazati, da so doktorji zdravništva ali da so saj že dovršili zdravniške visoke šole, in povedati, če so uže kje službovali. — Na prosilce, kateri so razen nemščine zmožni tudi slovenskega ali katerega drugega slovanskega jezika, se bode posebno oziralo.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 3. aprila 1880.

Deček,

14 let star, iz poštene rodovine in s primerno šolsko oliko, sprejme se kot učenec v tukajšnji prodajalnici specerijskega blaga.

Natančneje pove iz uljudnosti opravištvu „Slovenskega Naroda“.

(145—2)

Skoraj v dar!

Po oskrbništvu konkurne mase na niš prišlo „fabrike za britanija-srebro“ prevzeta velikanska zaloga se bode zavolj velikih plačilnih zavez 75% pod cenilno vrednostjo prodala. Za samo gld. 7.25 se 4006 izvrstno čisto mizno pripravo od britanija-srebra (katera je prej gld. 35.— veljala), namreč: 6 namiznih nožev z vrlo dobriimi jeklinimi ostrinami, 6 vilic od pravega angleškega britanija-srebra, 6 teških žlic za jedi od britanija-srebra, 6 finih žlic za kavo od britanija-srebra, 1 teški zajemalec za juho od britanija-srebra, 1 teški zajemalec za mleko od britanija-srebra, 6 fino cizeliranih podajalnih zdelic (tas), 6 podstavkov za nože od kristala, 3 fine masivne čašice za jajca, 3 fine prelepe zdelice za sladkor, 1 izvrstna posoda za poper ali sladkor, 1 odtokalni kum za čaj fine baze, 2 krasna namizna svečnika, 48 kom. — Naročila s povzetjem, ali če se avta naprej pošlje, naj se pošiljajo na

(100—4)

Verenigste
Britania-Silber-Fabriks-Depot,
Wien, II., Untere Donaustrasse 43.

Zaradi preselitve prodajem od danes počenši do
dne 1. maja 1880 zalogo
izvrstnega vina,
kateriga imam 400 veder. Vino prodajem po naj-
nižej ceni, in sicer najmanjše po jedno vedro vkupe.
Daniel Predovič,
krtmar,
na Poljanskem trgu št. 5, v Ljubljani.
(129—11)

Hiša na prodaj

Tucl.
10. aprila:
Pri Slonu: Vodničar iz Dunaja. — Lengiel iz
Kaniže — Vidice iz Dunaja. — Gilich iz Gradca. —
Gohard, Černovšek iz Zagreba. — Centa iz Ceja.
— Zindri iz Trsta.
Pri Mallé: Signer, Mosburger, Lang, Katz
iz Dunaja.



Najboljše in najuplivnejše

pomuhljevo jetrno olje

zoper

bramore, krvice, sušico, kašelj itd.

v sklenicah à 60 kr.,

z železnim jodovcem pomešan, onim, ki imajo premalo krvi ali
ki si jo hočejo oistiti, posebno koristen, v sklenicah à 1 gld. prodaje
in razpošilja s poštнім povzetjem

(108—8)

G. Piccoli,

lekarna „k angelju“ v Ljubljani, na dunajske cesti.

Skoraj zastonj!

Zavoljo nedavno na niš prišle velike fabrike za britanija-srebro, oddate se sledečih 45 komadov. Izredno dobrih reči, od britanija-srebra samo za gld. 6.95, kot j. dva četrti deli troškov izdelovanja, tedaj skoraj zastonj, n sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-jeklinimi ostrinami.
- 6 „ jako finih vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ teških žlic za jedi od britanija-srebra.
- 6 „ žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.
- 1 masivni zajemalec za mleko od britanija-srebra.
- 1 teški zajemalec za juho od britanija-srebra.
- 6 podstavkov za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. podajalnih zdelic (tas), fino cizelirani.
- 3 čašice za jajca od britanija-srebra.
- 1 košek za kruh, masivni, od britanija-srebra.
- 2 krasna namizna svečnika od britanija-srebra.
- 1 salonski namizni zvonček od britanija-srebra srebrnega glasu

Vseh teh 45 komadov, ki so solidno in praktično blago od britanija-srebra, ki so veljali prej gl. 20, stane zdaj vseh 45 komadov skupaj le gld. 6.95.

45 kom. Vseh teh 45 reči je izdelano iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, za kar se garantuje.

(97—5)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah:

General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:

Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Pošilja se točno proti poštному povzetju.